

Informationsspecifikation för Senior Alert informationsspecifikation Bakomliggande Orsaker

1.0

Innehåll

Revisionshistorik	3
Referenser	3
Informationssäkerhet	4
Vem äger informationen som hanteras?	4
Processmodell	5
Registrets variabler	5
4. Läsanvisning för Informationsspecifikation	6
Informationsmodell och beskrivning	8
Klasser och attribut	9
6.1 Basdata	9
6.1.1 Vårdgivare : Organisation	9
6.1.2 Registrerare : Hälso- och sjukvårdspersonal	9
6.1.3 Patient	9
6.1.4 Uppgifter i patientjournal	9
6.2 Bakomliggande orsak	11
6.2.1 Specificerad Bakomliggande orsak : Observation	11
6.2.2 Orsak trycksårsrisk : Observation	12
6.2.3 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Trycksår	12
6.2.4 Orsak undernärringsrisk : Observation	13
6.2.5 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Undernäring	13
6.2.6 Orsak fallrisk : Observation	15
6.2.7 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Fall	15
6.2.8 Orsak munhälsorisk : Observation	17
6.2.9 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Munhälsa	17
6.2.10 Urval_SeniorAlert_Lokalisation_Mun	18
6.3 Förändringsförslag till 2023	19
6.3.1 Förändringsförslag 2023 Specificerad Bakomliggande orsak : Observation	19
Datatyper i informationsmodellen	20
Multipliciteter i informationsmodellen	20
Begreppssystem, klassifikationer och kodverk	21

Revisionshistorik

Version	Datum	Författare	Kommentar
0.1	2022-10-10	Anna Törngren	Överflyttat informationsmängder kring bakomliggande orsaker till eget dokument.
0.2	2022-10-19	Ulla-Carin Ekenstedt	Ändrat kod för typ orsak undernärringsrisk Ändrat kod för värde Yttre miljö som påverkar fallrisk
0.3	2022-11-23	Ulla-Carin Ekenstedt	Lagt in förändringsförslag för NKRR-regel för bakomliggande orsaker att införa under våren 2023 och ändrat i befintlig
0.4	2022-11-29	Ulla-Carin Ekenstedt	Lagt till koden för riskbruk av alkohol i urvalet för bakomliggande orsak till fallrisk
1.0	2022-12-22	Ulla-Carin Ekenstedt	Beslut om driftsättande. Fastställd version 1.0

Referenser

Namn	Dokument	Länk
R1	<i>Arkitektur och regelverk</i>	http://rivta.se/ http://www.inera.se/TJANSTER--PROJEKT/Arkitektur-och-regelverk/
R2	<i>Referensinformationsmodell (RIM)</i>	http://www.socialstyrelsen.se/nationellehalsa/nationellinformationsstruktur

Informationssäkerhet

Vilka/vilket lagrum hanteras informationen inom?

Av patientdatalagen PDL, 1 kap 1 § framgår att denna lagstiftning gäller för personuppgiftshantering inom hälso- och sjukvård.

Av PDL 2 kap 6§ framgår att i landsting och kommun är varje myndighet som bedriver Hälso- och sjukvård personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför. Detta är på den lokala nivån, ibland används uttrycket lokal personuppgiftsansvarig (LPUA).

En vårdgivare som bedriver hälso- och sjukvård kan lämna ut personuppgifter till ett kvalitetsregister. Eftersom alla uppgifter inom hälso- och sjukvården omfattas av sekretess 25 kap 1§ offentlighets- och sekretesslagen OSL, det finns en sekretessbrytande regel i 25 kap 11§ OSL som gör det möjligt för varje lokal vårdgivare att lämna ut uppgifter.

Kvalitetsregister regleras i 7 kap PDL. Av 7 kap 7§ PDL framgår att enbart en myndighet inom hälso- och sjukvården får vara personuppgiftsansvarig för den centrala behandlingen av personuppgifter i ett kvalitetsregister. Denna myndighet benämns ofta centralt personuppgiftsansvarig, CPUA.

Utgångspunkten är således att varje lokal vårdgivare LPUA, ansvarar för den personuppgiftshantering som den utför, både journalföring och inrapporteringen till ett kvalitetsregister. När uppgifterna rapporteras in till ett kvalitetsregister sker ett utlämnande, uppgifterna överförs från en personuppgiftsansvarig (LPUA) till en annan personuppgiftsansvarig (CPUA). Det finns två nivåer av personuppgiftsansvar, det lokala som omfattar insamling och utlämnande av uppgifter och den centrala som omfattar all hantering som sker med uppgifterna när de väl är i kvalitetsregister. Ingen av dessa nivåer är personuppgiftsbiträde.

Vem äger informationen som hanteras?

Det är varken lämpligt eller möjligt att tala om ägare till information när det gäller kvalitetsregister, utan det som är väsentligt är ansvar, vem ansvarar för informationen.

När direktöverföring införs påverkar det inte rättsförhållandet. Det är fortfarande den lokala myndigheten/vårdgivaren (LPUA) som ansvarar för sin information. Det är även LPUA som ansvarar för den utlämning som ska ske till CPUA. LPUA måste godkänna den tekniska lösningen som ska möjliggöra direktöverföringen, deras ansvar försvinner inte bara för att det är någon annan som skapar den tekniska lösningen.

Processmodell

Registrets variabler

Uppgifter om verksamheten

Varje enhet ska identifieras, till exempel med kommunnamn, boendenamn, våningsplan. För en enhet inom regionen som regionnamn, sjukhus, avdelning. Har verksamheterna HSA-id är det den uppgiften som efterfrågas.

Uppgifter om patienten

För patienten anges personnummer (samordningsnummer), kön och personens längd.

Riskbedömningsinstrument

Fall

- Downton Fall Risk Index (DFRI)
- SKLs patientsäkerhet - fall

Trycksår

- Modifierad Norton skala (Mod Norton)
- Risk Assessment Pressure Ulcer Sore (RAPS)

Undernäring

- Mini Nutritional Assessment (MNA)
- SKLs patientsäkerhet - nutrition

Munhälsa

- Revised Oral Assessment Guide-J (ROAG-J)

Blåsdysfunktion

- Blåsdysfunktion - Nikola

Bakomliggande orsaker

Identifiering av de bakomliggande orsakerna genomförs i teamet för respektive riskområde och ligger till grund för åtgärdsplanering.

Förebyggande åtgärder

Åtgärdsplanen speglar de preventiva åtgärder som vidtas med anledning av observerade risker och kan ligga till grund för en standardiserad vårdplan. Åtgärdsplanen har ett rekommenderat tidsspann varefter den följs upp.

De förebyggande åtgärderna utgår från Socialstyrelsens klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ)⁷.

Åtgärdsklassifikationerna är gemensamma för olika verksamhetsområden och yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården. KVÅ koder används för att beskriva planerade och utförda vårdåtgärder (utreda, förebygga, behandla och följa upp) i processen.

Uppföljning

Uppföljning av förebyggande åtgärder svarar på om planerade åtgärder utförts. Åtgärderna som följs upp är samma som i planerade åtgärder och utgår från KVÅ. I uppföljningen ingår registrering av trycksår och vikt.

Avslut

När vården upphör görs en sista uppföljning och en avslutsregistrering skickas vilken talar om för registret att patienten inte längre får vård vid enheten. Om personen avlider ska det skickas till registret.

Händelser

En händelse är viktförändring, ett fall eller ett debuterat/förändrat trycksår.

4. Läsanvisning för Informationsspecifikation

Detta är en tillämpad informationsmodell som har beroenden av flera tjänstekontrakt. Klasserna är presenterade efter registret för att underlätta för en regelskrivare. Varje klass har information kring NKRR regel och vilket tjänstekontrakt informationen ska lämnas med.

Obligatoriska fält i Tjänstekontrakt

Denna specifikation innehåller enbart uppgifter som är kopplade till variabler i registret. Det finns därför beroenden och obligatoriska uppgifter i tjänstekontrakten som konsument och producent behöver vara medvetna om. Det är därför viktigt att ta reda på dels vilken version av respektive tjänstekontrakt som är implementerade. För mer information kring vilka fält som är obligatoriska vid överföring hänvisas till respektive tjänstekontraktsbeskrivning. Studera hur tjänstekontrakten fungerar och vilka informationsmängder som är obligatoriska. Exempel dokumentationstidpunkt i klassen Uppgift i patientjournal i GetActivities och GetObservations. Kolumnen *Fältnamn i TK* innehåller hänvisning till fältnamn i tjänstekontraktet.

Kodverk

I kolumnen Kodverk står de tillåtna värden. När det är en större grupp tillåtna värden hittar man dessa i Kapitlet Sammanställning Urval.

Superklass, subclass

Klasser som hållare samma sorts information och kan generaliseras till en superklass. Superklassen specificerar de attribut och NKRR regler som är relevanta för alla subclasser. Subklasserna kan därefter utöka sitt innehåll och göras specifika för sina respektive ändamål. Exempel subclasserna Man och Kvinna, kan generaliseras till Person som då blir en superklass.

Samband

GetObservations och GetActivities har stöd för att peka ut relaterade informationsmängder så kallade samband. Konceptet är till för att en tjänsteproducent skall kunna förmedla till en tjänstekonsument att det finns relaterad information att hämta. En aktivitet (blindtarmsoperation) kan exempelvis ha en relation till en tidigare observation (blindtarmsinflammation). Relationen (sambandet) har en viss typ [relation.type] vilket i ovanstående exempel skulle kunna vara "har orsak" och en hänvisning till berörd information [relation.referedInformation]

Sammanställning urval

Kapitlet innehåller urval specifika för registrets variabler. Varje urval är en utvald delmängd av en större mängd innehåll som finns i klassifikationer, kodverk eller begreppssystem. Urval kan göras ur olika kodverk och terminologier till exempel ur Snomed CT eller sjukdomsklassifikationen ICD-10-SE eller från bådadera.

Tabellen för urvalen innehåller en kolumn för kod som är data som skapats enligt bestämda regler och som inte kan tolkas direkt. En kolumn för klartext ger därför den informationen utformad på ett sådant sätt att innebörden direkt. Kod och klartext är klassifikationen eller kodverkets specifika uttryck för informationen.

Beskrivning håller information om hur registret tolkar den informationen i sitt formulär eller variabelista.

Avgränsning

Denna informationsspecifikation innehåller informationsmängder i Senior Alert. Registret efterfrågar fler informationsmängder än de som synliggörs i detta dokument. Bland annat så saknas Blåsdysfunktion som kommer i en senare version.

NATIONELLA KVALITETSREGISTER

Kunskap för bättre vård och omsorg

Informationsmodell och beskrivning

Klasser och attribut

6.1 Basdata

6.1.1 Vårdgivare : Organisation

Klassen organisation håller information om verksamhet med ansvar och befogenhet att tillvarata intressen som är gemensamma för de ingående medlemmarna eller intressenterna.

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
id	Organisation.id	Id för vårdgivaren	II (1)	Hämtas från enhet man är inloggad vid	

6.1.2 Registrerare : Hälso- och sjukvårdspersonal

Klassen hälso- och sjukvårdspersonal håller information om den roll som en person har som i sitt yrke utför hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvårdspersonal är oftast anställd av en vårdgivare.

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
personlid	hälsoochsjukvårdspersonal.id	HoS person som registrerar uppgifter kring patienten till registret.	II (0)	Informationen hämtas från inloggad personal.	

6.1.3 Patient

Klassen Patient innehåller information om patientens personnummer.

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
person_id	Person.person-id	Person ID	II (1)	ÅÅÅÅMMDDXXXX Personnummer enligt SKV 704:8 Samordningsnummer enligt *SKV 704:2	

6.1.4 Uppgifter i patientjournal

Klassen uppgift i patientjournal håller information om uppgifter som dokumenteras i patientjournalen. Detta är en superklass och alla dess subklasser ärver innehållet i denna klass.

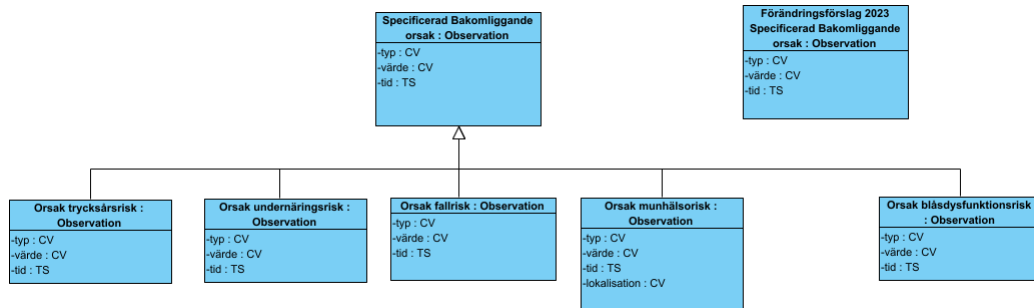
Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
dokumentationstidpunkt	Uppgiftipatientjournal.dokumentationstidpunkt	Tidpunkt för när informationen dokumenterades i patientjournalen	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[registrationTime]

Attribut	Mappning till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
id	Uppgiftipatientjournal.id	Angivelse av identitetsbeteckning för uppgiften	ll (1)		Exempel: [activityId] [observationId]

6.2 Bakomliggande orsak

6.2.1 Specificerad Bakomliggande orsak : Observation

Superklass som beskriver informationsmängderna för hur bakomliggande orsaker till de olika riskområdena definieras. De bakomliggande orsakerna är indelade i följande kategorier: Trycksår, Undernäring, Fall, Munhälsa och Blåsdysfunktion. (Blåsdysfunktion kommer i senare version)

Varje specificerad bakomliggande orsak innehåller information om typ av bakomliggande orsak, värdet för varje delorsak. Tidpunkten skall vara då observationen eller bedömningen genomfördes.

Det är utifrån riskbedömningsdatum man i inrapporteringen till registret göra en sökning om vilka värden som finns för respektive riskområdes bakomliggande delorsak.

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömda risker

NKRR regel: Hämta bakomliggande orsak (se urval i respektive klass). Hämta från och med aktuellt riskbedömningsdatum + 180 dagar framåt. Om inrapporteringsdatum inträffar tidigare använd det som endDate.

Sätt datum(regDate) till den tidigaste bakomliggande orsaken.

Tjänstekontrakt för informationen: GetObservation

Attribut	Mapning till RIM	Beskrivning	Datotyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	Se subklasserna kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Se subklasserna för koder för respektive utfall/svarsalternativ	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen (regDate)	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]

6.2.2 Orsak trycksårsrisk : Observation

Klassen innehåller information om bakomliggande orsaker till bedömd risk för trycksår.

Detta är subklass till superklassen *Specificerad Bakomliggande orsak : Observation*

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömd risk för trycksår

NKRR regel: Hämta enligt superklass

Fyll i alla värden som hittats inom intervallet. Saknas det värde lämna tomt för eventuell manuell inmatning.

Annan orsak(differentCause) hämtas ej utan lämnas tomt för manuell registrering

För hantering av datum(regDate) se superklassen

Tjänstekontrakt för informationen: GetObservation

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	363787002 observerbar företeelse kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Trycksår	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]

6.2.3 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Trycksår

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
53751000052101	minskat födointag	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt födointag (reducedFoodIntake)
78818007	nedsatt känsel i huden	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt känsel (reducedFeel)
366651007	fynd som rör hudens elasticitet	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt hudelasticitet (reducedSkinElasticity)
62361000052104	ökat tryck på huden	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Huden utsätts för ökat tryck (increasedSkinPressure)
62301000052103	problem med skjuvning	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Skjuvkraft (shearForce)
62311000052101	problem med friktion	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Ökad friktion (increasedFriction)
52731000052102	huden utsätts ständigt för fukt (?)	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Madrass eller sittdyna som ackumulerar värme/fukt (accumulateHeatMoisture)
62371000052108	Ökat tryck på huden orsakat av yttre faktorer	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Yttre faktorer (externalFactors)

6.2.4 Orsak undernärringsrisk : Observation

Klassen innehåller information om bakomliggande orsaker till bedömd risk för undernäring.

Detta är subklass till superklassen *Specificerad Bakomliggande orsak : Observation*

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömd risk för undernäring

NKRR regel: Hämta enligt superklass

Fyll i alla värden som hittats inom intervallet. Saknas det värde lämna tomt för eventuell manuell inmatning.

Annan orsak(*otherFactor*) hämtas ej utan lämnas tomt för manuell registrering

För hantering av datum(*regDate*) se superklassen

Tjänstekontrakt för informationen: *GetObservation*

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datotyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	364393001 observabel som rör nutrition kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Undernäring	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]

6.2.5 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Undernäring

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
110292000	har svårt att äta	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Funktionella svårigheter att äta (functionalDifficulties)
288939007	har svårt att svälja	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Svårigheter att svälja (difficultyToSwallow)
162020001	har svårt att tugga	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Dålig mun- och tandstatus. Tuggsvårigheter.(badMouthAndTeeth)
289143000	fynd som rör mataversion och matbegär	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Avvikande ätbeteende (abnormalEatingBehavior)
308658001	onormalt ätmönster	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Avvikande ätbeteende (abnormalEatingBehavior)
371078007	tvångsmässigt ätmönster	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Avvikande ätbeteende (abnormalEatingBehavior)
62351000052102	nutritionsproblem på grund av bakomliggande sjukdom	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Bakomliggande sjukdom (underlyingSickness)

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
300439004	problem med mag-tarmkanalen	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Mag-tarmrelaterade besvär (stomachTrouble)
64721000052103	besvär efter medicinsk åtgärd	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Medicinsk behandling som ger nutritionsbesvär (medicalTreatment)
401207004	läkemedelsbiverkningar föreligger	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Läkemedelsbehandling (pharmaceuticalTreatment)
62291000052102	Ökat energibehov	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Ökat energibehov (increasedEnergyNeed)
194231000052100	Mer än 11 timmars nattfasta	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Mer än 11 timmars nattfasta (nightlyFastingGT11Hours)
118196009	fynd som rör värdeuppfattning (eller tillägg)	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Kulturella, etniska och sociala faktorer (Kulturella, etniska och sociala faktorer)

6.2.6 Orsak fallrisk : Observation

Klassen innehåller information om bakomliggande orsaker till bedömd risk för fall.

Detta är subklass till superklassen *Specificerad Bakomliggande orsak : Observation*

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömd risk för fall

NKRR regel: Hämta enligt superklass

Fyll i alla värden som hittats inom intervallet. Saknas det värde lämna tomt för eventuell manuell inmatning.

Annan orsak(other) hämtas ej utan lämnas tomt för manuell registrering.

För hantering av datum(regDate) se superklassen.

Tjänstekontrakt för informationen: GetObservation

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	363787002 observerbar företeelse kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Fall	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]

6.2.7 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Fall

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
95677002	Synstörning	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Synproblem (eyesightProblem)
300228004	hörselproblem	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Hörselproblem (hearingProblem)
387603000	nedsatt balans	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt balans och rörelsemönster (reducedBalance)
714914005	nedsatt förmåga att förflytta sig	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Problem vid gång och förflyttning (unstableWalking)
62476001	desorienterad	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Förvirring, desorientering, oro eller upprördhet (disoriented)
40917007	förvirrad	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Förvirring, desorientering, oro eller upprördhet (disoriented)
70997004	oro	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Förvirring, desorientering, oro eller upprördhet (disoriented)

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
309838005	emotionellt upprörd	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Förvirring, desorientering, oro eller upprördhet (disoriented)
62331000052106	Ökad fallrisk på grund av bakomliggande sjukdom och/eller läkemedelsbehandling	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Bakomliggande sjukdomar och läkemedel som ger ökad fallrisk (underlyingSicknessFall)
32709003	missbruk	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Missbruk (abuse)
193641000052105	riskbruk av alkohol	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Missbruk (abuse)
401269004	rädsla för att falla	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Fallrädsla (fear)
62321000052109	Bär ostadiga skor	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Ostadiga skor (unstableShoes)
194021000052109	inadekvat belysning	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Dålig belysning (badLighting)
129841008	fynd relaterat till riskfaktor i miljön	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Yttre miljö som påverkar fallrisk (environmental) + Typ 73161000052101 bakomliggande orsak till fall

6.2.8 Orsak munhälsorisk : Observation

Klassen innehåller information om bakomliggande orsaker till bedömd risk kring munhälsa.

Detta är subklass till superklassen *Specificerad Bakomliggande orsak : Observation*

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömda risker kring munhälsa

NKRR regel: Hämta enligt superklass

Fyll i alla värden som hittats inom intervallet. Saknas det värde lämna tomt för eventuell manuell inmatning.

Annan orsak(*otherReason*) hämtas ej utan lämnas tomt för manuell registrering

För hantering av datum(*regDate*) se superklassen

Tjänstekontrakt för informationen: *GetObservation*

Attribut	Mapping till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	363787002 observerbar företeelse kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Munhälsa	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]
lokalisation	observation.lokalisation	Kod och klartext för lokalisation	CV (0..1)	Se Urval_SeniorAlert_lokalisation_Mun	[targetSite]

6.2.9 Urval_SeniorAlert_Bakomliggande_orsak_Munhälsa

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
102616008	smärtande mun	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Har ont i munnen vid eller mellan måltid (painInMouth)
397974008	hypestesi	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt känsel i munnen (reducedMouthSensation) + (lokalisation)
21134002	funktionsnedsättning	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt funktion i mun- och ansiktsmuskulatur(reducedFunctionMouth) + (lokalisation)
289128002	har svårt att sköta munhygien	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt funktion i hand/arm eller nedsatt allmäntillstånd som försvårar munvård (reducedFunctionArm)
116340000	störning i den kognitiva inlärningen	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt förmåga att förstå information och instruktion (reducedUnderstanding)

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
225527000	äter ofta	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Korta intervaller mellan måltider (shortIntervals)

6.2.10 Urval_SeniorAlert_Lokalisation_Mun

Kod	Klartext	OID	Beskrivning
74262004	munhåla, struktur	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt känsel i munnen (reducedMouthSensation) + (värde)
25903009	ansiktsmuskulatur	1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	Nedsatt funktion i mun- och ansiktsmuskulatur(reducedFunction Mouth)+ (värde)

6.3 Förändringsförslag till 2023

6.3.1 Förändringsförslag 2023 Specificerad Bakomliggande orsak : Observation

Superklass som beskriver informationsmängderna för hur bakomliggande orsaker till de olika riskområdena definieras. De bakomliggande orsakerna är indelade i följande kategorier: Trycksår, Undernäring, Fall, Munhälsa och Blåsdysfunktion. (Blåsdysfunktion kommer i senare version)

Varje specificerad bakomliggande orsak innehåller information om typ av bakomliggande orsak, värdet för varje delorsak. Tidpunkten skall vara då observationen eller bedömningen genomfördes.

Det är utifrån riskbedömningsdatum man i inrapporteringen till registret göra en sökning om vilka värden som finns för respektive riskområdes bakomliggande delorsak.

Registerfråga: Registrering av orsaker som ligger till grund för bedömda risker

NKRR regel: Hämta utförd riskbedömning(klassen riskbedömning:aktivitet med status:utförd) senare än satt riskbedömningsdatum. Om flera ta tidigast, den som är närmast i tid den aktuella riskbedömningen.

Hämta bakomliggande orsak (se urval i respektive klass) från och med aktuellt riskbedömningsdatum och till och med nästa utförda riskbedömning. Finns ingen senare riskbedömning hämta från aktuellt riskbedömningsdatum + 180 dagar.

Sätt datum(regDate) till den tidigaste bakomliggande orsaken.

Tjänstekontrakt för informationen: GetObservation

Attribut	Mapning till RIM	Beskrivning	Datatyp	Kodverk	Fältnamn i TK
typ	observation.typ	Kod och klartext för observationen	CV (1)	Se subclasserna kodsystem: 1.2.752.116.2.1.1 (Snomed CT SE)	[observation.type]
värde	observation.värde	Kod och klartext för värdet	CV (1)	Se subclasserna för koder för respektive utfall/svarsalternativ	[observation.value.cv.code] [observation.value.cv.codeSystem]
tid	observation.tid	Datum för observationen (regDate)	TS (1)	ÅÅÅÅMMDD	[observation.Time]

Datatyper i informationsmodellen

Nedanstående format för tidpunkter/tidsintervall utgår från ISO 8601 om inte annat anges. För information om ISO 8601 se t.ex. http://en.wikipedia.org/wiki/ISO_8601.

För ytterligare behov av specificering av format – kontakta RIV-förvaltningsgrupp.

Förkortning	Benämning	Beskrivning
CV	Coded value	Datatyp som beskriver för att beskriva kodade värden.
TS	Point in time	Datatyp som används för att beskriva tidpunkter
BL. NONNULL	BL that cannot be null	Datatyp som används för att ange värdena sant eller falskt.
ST	Character string	Datatyp som används för att beskriva textsträngar
II	Instance identifier	Datatyp som används för att beskriva unika identifierare av en instans
PQ	Physical quantity	Datatyp som används för att beskriva mätvärden

Multipliciteter i informationsmodellen

Kolumn Multiplicitet anger antal möjliga förekomster.

Notation	Förklaring
1	En förekomst
0..1	Ingen eller en förekomst
0..*	Ingen eller många förekomster
1..*	En till många förekomster
X..Y	X till Y förekomster

Begreppssystem, klassifikationer och kodverk

Terminologier, Kodverk och indentifikationssystem som hanteras inom informationsmodellen.

OID namn	OID	Ansvarig utfärdare
HSA id	1.2.752.129.2.1.4.1	HSA förvaltning Inera
Kvalitetsregister kod	1.2.752.129.2.2.3.23	Resursfunktionen SKL
Personnummer	1.2.752.129.2.1.3.1	Skatteverket (SKL)
Snomed CT SE	1.2.752.116.2.1.1.1	Socialstyrelsen
Klassifikationer av vårdåtgärder	1.2.752.116.1.3.2.1.4	Socialstyrelsen
ICD 10 SE	1.2.752.116.1.1.1.1.3	Socialstyrelsen
Personnummer	1.2.752.129.2.1.3.1	Skatteverket (SKL)
ATC kod	1.2.752.129.2.2.3.1.1	WHO (SKL)
Vårdkontakttyp	1.2.752.129.2.2.2.25	Inera
KV_befattning	1.2.752.129.2.2.1.4	HSA (Inera)

Delar av innehållet i informationsmodellen är kopplat till begrepps-id:n (koder) och svenska rekommenderade termer från Snomed CT. Vid användning av Snomed CT i ett informationssystem är det ett krav att både leverantör och användare (mottagande organisation) har licens till Snomed CT. Socialstyrelsen tillhandahåller licens för den